

Referat af bestyrelsesseminar 28. november 2011 kl.9-17

På Hotel Admiral, Toldbodgade 24-28.

Tilstede: Phillip Lerer (PL), Emilie Reinhold Christoffersen(EC), Søren Barlebo (SB), Frans Gregersen (FG), Iben Hansen (IH), Astrid Læssøe (AL), Cecillia Lonning (CL), Lars Qvortrup (LQ), Anita Olesen (AO), Bjarne Lundager(BL), Gitte Transbøl (GT) Kåre Emtoft (KE) og Klaus Olsen (OI)

Dagsorden:

09.00-09.15 Velkomst

09.15-10.45 Kompetenceprogrammet (bilag) – oplæg ved Steen Beck med efterfølgende diskussion

10.45-11.00 Pause

11.00-12.00 Budget og regnskab (bilag) – oplæg ved Kåre Emtoft. Punktet efterfølges af en drøftelse om konsekvenserne af regeringens beslutning om fleksibelt loft på 28 elever i klasserne samt en orientering om problemstillingen omkring ammoniak anlægget i Hvide Kødbym og konsekvensen for byggeplaner.

Kan få betydning for resten af dagens tidsplan

12.00-12.45 Frokost

12.45-13.15 Opsamling på drøftelserne omkring klassekvotient og Hvide Kødbym

13.15-14.45 Status for Global Citizenship Program og internationalisering (bilag) – GT holder et kort oplæg. Lars Qvortrup giver respons. Efterfølgende drøftelse

14.45-15.00 Pause

15.00-16.30 Bruges bestyrelsen rigtigt? – drøftelse omkring bl.a. fundraising og netværksstrategi – en opsamling på tidligere bestyrelsesseminarer ved Cecilia Lonning – bilag. Efterfølges af drøftelser

16.30-17.00 Opsamling og afrunding

Velkomst

BL bød alle velkommen til bestyrelsesseminaret og den nye elevrådsrepræsentant, Emilie Reinholdt Christoffersen, blev budt velkommen i bestyrelsen.

Kompetenceprogrammet – oplæg ved Steen Beck

Rammerne for fokusgruppernes arbejde indenfor kompetenceprogrammet har fra starten været meget åbne. Arbejdet i grupperne har gennem projektforsløbet konkretiseret og operationaliseret disse. Et overordnet mål er at klarlægge, hvordan man udnytter og udvikler kompetencepotentialet på Rysensteen, og hvordan man får de mange forskellige faglige og personlige interesser til at spille sammen til fælles gavn for gymnasiet og læringen.

Indtil videre har projektet rummet mange forskellige aktiviteter og processen skrider nu planmæssigt fremad mod slutfasen i marts 2012.

Et væsentligt produkt af kompetenceudviklingsprojektet er udvikling af begrebet Rysensteenerdidaktik, og en integreret del af projektet har været at give begrebet en klar betydning. "Rysensteenerdidaktik" rummer brikker eller komponenter, der skal gøre Rysensteen til et særligt uddannelsessted med en særlig læringskultur. Lærerne rykkes bl.a. ud af den gængse forståelse af primært at tilhøre én bestemt faggruppe, til mere generelt at arbejde helhedsorienteret for det læringsfællesskab, man ønsker fremadrettet skal eksistere på Rysensteen.

Oprindeligt var det hensigten, at eleverne skulle være en aktiv del af processen, men af forskellige grunde har elevdeltagelse i fokusgruppernes arbejde kikset. På den baggrund bør det overvejes, hvordan elever i kommende projekter inddrages og bliver en integreret del af disse.

Kompetenceudviklingsprogrammet kan karakteriseres ved "induktiv projektudvikling" samt udbredelse af projektet efter princippet om "trial and error", hvor de løbende erfaringer bruges til at give projektet ny retning og nyt indhold.

Kompetenceprogrammets metoder og rammer giver plads til forskellighed og til brug af de enkeltes mange forskellige kompetencer i stedet for at presse et krav ned over hovedet på alle om at skulle kunne og ville det samme. Der er således for skolen som helhed tale om at skabe en balance mellem monokultur (kollektiv tilgang til læring) og multikultur (individuel tilgang til læring).

Som et resultat af programmet er der opnået en høj grad af uformel videndeling blandt lærerne, hvilket positivt understøtter de formelle strukturer, der karakteriserer Rysensteen. Programmet bygger på en laboratorietilgang og lærerne arbejder i følgende fokusgrupper:

Almen didaktikgruppen, Vejledningsgruppen, Internationaliseringsgruppen, Toningsgruppen (toning af studieretningerne), Trivsel og sundhedsgruppen samt IT-gruppen

Resultater af de enkelte gruppers arbejde samles i en hvidbog, der forelægges og drøftes af alle lærere på et afsluttende seminar den 23. marts 2012 med henblik på udarbejdelse af en "Rysensteenerdidaktik"

Ultra kort evaluering af kompetenceprogrammet:

- Status: Der er sat udviklingsprojekter i gang på centrale fronter
- Udfordring: At få samling på de mange tiltag og skabe helhed.

Efter Steen Becks oplæg var der efterfølgende en debat om programmet. Her blev følgende punkter nævnt og drøftet:

BL fremhævede, at det er vigtigt at overveje og kunne forklare, hvad der berettiger til, at vi italesætter en særlig Rysensteenerdidaktik, der er forskellig fra alle andre gymnasiers.

PL understregede, at hvis eleverne skal være med til at indgå i en fælles Rysensteenerdidaktik, så skal eleverne inddrages i processen, hvilket de kun i begrænset omfang er blevet.

FG påpegede, at der er stor forskel på at være med i processen og efterfølgende overtage tankegodset. De, der arver resultaterne, vil eventuelt opfatte projektet meget anderledes. Så hvordan fortsættes kompetenceprojektet, så det inddrager de kommende generationer? Toningsgruppen kan i den forbindelse blive meget spændende og afgørende.

På linje med de øvrige mente LQ, at der er tale om et rigtig godt projekt, der kan bruges. Men der skal ikke nødvendigvis fokuseres på den affektive dimension af undervisningen. Lektiecafeer og lektiefængsler har vist sig at være efterspurgt og fungere godt og undervisningen skal først og fremmest være engagerende, spændende og livsnødvendig, men ikke nødvendigvis sjov, som defineret i kompetenceprogrammet.

Der er forskel på "Rysensteenerdidaktik" og "fælles Rysensteenerdidaktik" – måske skal begrebet døbes om?!

Andre uddannelsesinstitutioner har købt pakker – fx kooperativ learning pakke – der involverer alle lærere herunder løbende dokumentation af projekternes effekt samt inddragelse af kernegruppen – eleverne.

EC mente, at den specielle Rysensteenerdidaktik bør bygge på elevinddragelse og demokrati, hvilket ikke har været tilfældet. Hør eleverne om deres holdning til gruppearbejde og om det virker? De samfundsfaglige klasser fik tidligere alle goderne i forhold til projekter. De naturfaglige og andre studieretninger bør også tilgodeses, hvilket de da også i højere grad bliver.

Ifølge SB skal vi have engageret lærekollegiet – resultaterne skal rulles ud, konceptualiseres, implementeres – hvilket er svært. Måske skal bestyrelsen hjælpe med.

CL mente, at eleverne måske ikke bør ikke være med helt inde i kernen i projekters første fase – men skal bruges som sparringspartnere for at afprøve de løbende fremskridt og resultater.

AO satte fokus på spørgsmålet om, hvordan vi tager det bedste fra Kompetenceprojektet og fører det over i Citizenship projektet?

GT opsummerede og nævnte, at det, der startede projektet, var en vision/visionsproces med formulering af tre strategiske spor, der efterfølgende blev til seks forskellige temaer for fokusgrupperes arbejde. Disse temaer fremkom på baggrund af læreres og elevers forslag til, hvad vi skulle arbejde med for at leve op til visionen. Resultaterne skal blandt andet bruges som en integreret del af den videre internationaliserings-/Citizenship-proces. GT tilføjede, at det retrospektivt ville have været mere optimalt med højere grad af elveinddragelse, men at eleverne jo implicit har deltaget i arbejdet ved at blive undervist ud fra de fremkomne resultater.

LQ efterspurgte, hvilke prioriteringer, der foretages på baggrund af kompetenceprojektets erfaringer og som resultat af marts mødet. Prioriteringer der eksempelvis kan række 3 år frem og skabes i et samarbejde mellem alle på skolen.

SB foreslog, at der nu fokuseres på implementering af de opnåede resultater – en fase, hvor vi nok skal være kreative, men måske ikke sætte ny projekter i søen. Der skal herefter løbende ske en evaluering af, hvordan hvidbogen fungerer som redskab.

FG tilsluttede sig, at det er vigtigt efter marts mødet at indlede en ny fase, hvor vi konkluderer og implementerer.

BL understregede, at der skal følge et didaktisk projekt efter hvidbogen. Processen efter gymnasireformen er kun lige startet, og den fortsatte opfølgning er et fællesprojekt såvel organisatorisk som læringsmæssigt. I den forbindelse bør der eventuelt fokuseres på færre og dybere indsatsområder, på hvilke vi fortsat gerne vil sætte ind og udvikle os som gymnasium. Citizenship projektet er således ikke det eneste spor, der skal følges efter kompetenceprojektet. Blandt andet didaktik og toning vil fortsat spille en helt central rolle. Men projekterne skal stå metodisk og projektmæssigt mere tydeligt, og derfor bør der løbende strammes op på processerne.

Slutteligt blev der frem mod marts mødet efterspurgt en mere eksplicit selvkritik omkring processerne samt en kritisk evaluering.

Budget og regnskab

KE redegjorde med udgangspunkt i det udsendte notat for den økonomiske status. Såvel overskud som likviditet er højere end budgetprognosen. Det skyldes, at ombygningen på Flæsketorvet 2, sal i Hvide Kødby er blevet forsinket på grund af ammoniak-sagen, samt at taxameterindtægterne har været større end forventet på grund af GSK-hold og stigende elevtal. Den fremlagte budgetfremskrivning, med den maksimale klassekvotient på 28 indregnet, peger på et underskud i 2015 på omkring 2 mio. kr., men der er flere usikre parametre i fremskrivningen. Der blev under punktet udtrykt ønske om en mere detaljeret redegørelse for udgifterne til efteruddannelse.

BL konkluderede, at STX som helhed står overfor en udfordring på den lange bane, da der kan forventes færre ressourcer til sektoren fremover.

Opsamling på klassekvotient og Hvide Kødby

GT redegjorde for ministerens udmelding om en maksimal klassekvotient på 28. Antallet er et fleksibelt loft – beregnet på årgang – og det er overordentlig tvivlsomt, om de udmeldte 120 mio. kr. er tilstrækkeligt for at dække den manko, der vil opstå på grund af det faldende taxametertilskud.

Problemerne med ammoniaksgen i Hvide Kødby ser ud til at være løst, og der kan formentlig forventes tilladelse til genoptagelse af ombygningen af sciencelokalerne på 2.sal på Flæsketorvet 60.

Bestyrelsen drøftede desuden omtalen af Rysensteen i Politiken søndag den 27/11 vedrørende optagelsesproblematikken. BL gav i den forbindelse udtryk for, at de udtalelser som formanden for rektorforeningen er kommet med om Rysensteen Gymnasium, er uacceptable, hvilket GT bedes meddele videre. Rysensteen vil ikke være prügelnabe. Vi vil gerne, som et meget søgt gymnasium, være med til at løse optagelsesproblemerne. Vi skal både være tydelige med, hvem vi er, men også søge den politiske dialog. Det er vigtigt, at bestyrelsen bruges systematisk til at tage fat om disse problemer og hjælpe ledelsen.

EC orienterede om elevernes ”projekt-tosproget”, der har som mål af få flere tosprogede elever til at få kendskab til Rysensteen. Eleverne tager ansvar for problematikken sammen med ledelsen.

Flere gav udtryk for bekymring over det billede, der tegnes i pressen af Rysensteen, som det forkælede gymnasium, der kun er for børn fra akademiske hjem.

LQ gav udtryk for, at vi skal brande os på Rysensteens kerneværdier: et målrettet fælles didaktisk projekt og global citizenship, hvor der er høje faglige krav og hvor eleverne yder så meget de kan. SB påpegede i den forbindelse, at det er vigtigt at kunne dokumentere kvaliteten – at synliggøre den gode undervisning.

BL sammenfattede punktet: skolens profil skal ikke ændres – vi skal stå ved dét vi er, men vi har behov for en kommunikationsstrategi. Vi skal svare kort og fyndigt, når vi kommer i vælten. Vi skal være et gymnasium af høj kvalitet med høj profil og være lydhøre overfor at tage et socialt ansvar. Formandskabet og ledelsen vil udarbejde en pressestrategi og evaluere på næste bestyrelsesmøde.

Citizenship

GT: Vi nedsatte en tænketank fra forskellige fagretninger med dominans af den humanistiske samfundsfaglige side. Projektet skulle ligge i forlængelse af vores demokratiprofil. De papirer som bestyrelsen har fået ud, er et resultat af dette arbejde, men på nuværende tidspunkt er der tale om et procespapir, der under ingen omstændigheder kan opfattes som det endelige. Tanken har været at læne sig op af en læreplan som fx kulturforståelse eller kinesiske områdestudier og prøve at beskrive ud fra dette udgangspunkt. Det hele lægger sig hurtigt op ad toning idet den studieretning, man er eksponent for, skal indgå i citizenship -projektet.

GT gennemgik de enkelte destinationer/samarbejdsskoler:

1. Hang Zhou – Kina. En delegation af lærere og GT har besøgt skolen
2. Istanbul – Tyrkiet En 2.g-klasse fra Rysensteen har besøgt skolen
3. Madrid – Spanien. Udveksling har allerede foregået med pilotklasse
4. New York – USA. Skolen ligger Upper West og vi holder fast i den. En klasse har besøgt skolen og boet privat. Vi får besøg af partnerskabsklasse til marts 2012.
5. Buenos Aires – Argentina. . Vi har skolen og elektronisk kontakt, men partnerklassens lærere er ikke verdensmestre i engelsk.
6. Pune i Indien. Samarbejdsklassen har faktisk lidt for unge elever, men det er svært at få kontakt til en egentlig science high school.
7. Cairo - Ægypten. Gitte tager af sted sammen med Marianne Abrahamsen om 14 dage. Støttes af DEDI
8. Singapore. Vi har nu en liste over 8-10 institutioner. Gitte og Lars Q gennemgår listen sammen og udvælger.
9. Montreal – Canada. Vi vil gerne være i den franske del af Canada. Ingegerd vil følge op
10. Reykjavik – Island. Det er lidt svært at finde den rette skole og skabe kontakt, men Klaus følger op på dette.

Hvis andre dele af Canada fx Toronto kan bruges har LQ kontakter her.

Projektplan:

- Områdestudier
- Hvad vil det sige at være menneske – projektet
- De første virtuelle PS-projekter. Det foregår virtuelt på engelsk og engelsklærerne inddrages.
- Virtuelt projekt om et epokalt nøgleområde
- Andre faglige/tværfaglige projekter
- Weebly – hver klasse opbygger en hjemmeside, hvor man kan uploade produkter
- Udveksling med partnerskoleelever – privat indkvartering

Formålet med Global Citizenship-program: Alle på Rysensteen skal udvikles til verdensborgere.

LQ reflekterede herefter over GTs oplæg.

LQ var meget imponeret over projektet, og at den "rejsende rektor" og øvrige har fået partnerskolerne på plads. Det må være fantastisk at være elev på Rysensteen og opleve processen over de kommende år. Det er vigtigt, at gøre Citizenship projektet til et af kronbladene i pressestrategien for at promovere Rysensteen.

Det skal dog ikke være antropologiske studier i fremmede kulturer. Man skal fokusere på at opbygge elevernes kompetencer som demokratiske verdensborgere. Er Klafkis anskuelsesprincipper i den forbindelse brede nok?

LQ fremhævede en anden indgang til perspektivet: Tredeling af mennesket som:

1. verdensborger
2. arbejdstager
3. aktør i uddannelsesmæssigt perspektiv

Ove K. Petersens verdensbegreb kan i en forbindelse være vigtigt at orientere sig om. Før vi er færdige med projektet, er der måske sat en ny international dagsorden, som også er vigtig at få med i det videre forløb. Lidt stereotyp kan man måske på et metaplan anskue verden i tre strata:

1. Optimismens verdensdel - Asien
2. Hadets verdensdel – Arabien
3. Frygtens verdensdel – Den vestlige verden

Udviklingsperspektiverne for de forskellige verdensdele og hvordan de ændres over tid er væsentligt at inddrage i internationaliseringstankegangen.

Herefter var der åben debat om Global Citizenship projektet.

Fra elevside blev det fremhævet, at Global Citizenship projektet lader til at være gjort halvt, idet de nuværende 2 og 3g klasser ikke er fuldt inddraget i projektet. Derudover kan der være problemer med at diskutere demokrati og være systemkritisk, fx i lande som Tyrkiet, hvor der ikke er tradition for sådanne diskussioner.

Fra flere bestyrelsesmedlemmer blev det understreget, at der skal afsættes tilstrækkeligt med ressourcer i projektet til at undgå at "skolen får stress" af det store ekstraarbejde.

Nogle ønskede at vide mere om, hvad der er rammebetingelserne og prioriteringerne for undervisningen i Global Citizenship fx, hvordan man underviser i science i relation til Kina? Vinklen virker umiddelbart mere klar mht. de sproglige fag.

IH nævnte, at det er svært at fastholde den helt stringente naturvidenskab i de internationale projekter. Det bliver hurtigt mere samfundsvidenskabeligt og sprogligt. Det er ikke helt nemt som sciencelærer at vide, hvad der konkret skal sættes på for at fastholde det naturvidenskabeligt faglige indhold. Klimaforandringer og bæredygtighed er dog naturlige fokuspunkter for science i en international kontekst.

AL svarede, at koblet rigtigt, kunne Global Citizenship måske netop være en måde at løse problemet omkring involvering og interesse for scienceretningerne. Og at erfaringerne også kan anvendes som model for andre gymnasier.

I relation til kompetencebegrebet blev det diskuteret, hvilke kompetencer man skal have som elev for at deltage i projektet, og hvilke kompetencer man efterfølgende kan tage med sig videre i sin professionelle karriere.

Også diskussionen om hvordan man undgår hjemsendelse, arrestationer etc., når eleverne skal ud og diskutere demokrati i ikke demokratiske lande blev taget op.

GT fastslog i den forbindelse, at man ikke nødvendigvis skal ud og *diskutere* demokrati, men opleve, hvordan det er at leve i andre verdensdele for at få forståelse for, hvordan andre lever, og hvordan man skal begå sig internationalt som dansker.

BL foreslog, at man måske kunne skele til og lære noget af udeskoletraditionen. Det, der her har været allersværest, er at få den praktiske læringsproces til at stemme overens med de læringsmæssige krav og rammer hjemme.

AO forklarede i den forbindelse, at lærerne allerede er i gang med at sørge for at kompetencer, læring etc. hænger 100 procent sammen med de hjemlige læringsmål. En af de elever, der var i Indien, har fx skrevet et fremragende tværfagligt projekt.

LQ mente, at vi skal over i eksemplernes arena for at kunne illustrere tingene konkret, hvilket skal lede til helt specifikke didaktiske indsatser.

OI konkluderede, at nogle af de problemstillinger, der var blevet nævnt, leder til det overordnede skisma, at det ikke at kunne få et svar, også kan være et svar, der kan bruges. Et væsentligt sigte med projektet er blandt andet, at eleverne har et netværk med sig videre i livet - ikke bare i Ålborg eller Horsens men også Kina, Argentina etc.

SB fremhævede, at dokumentation og opfølgning er vigtigt for udadtil at kunne formidle den rigtige historie omkring Citizenprojektet.

BL rundede punktet af og konkluderede, at en samlet bestyrelse bakker projektet helhjertet op og glæder sig over, at der arbejdes videre med det meget høje ambitionsniveau for Global Citizenship. Bestyrelsen støtter ligeledes etablering af et sekretariat omkring opgaven for at sikre tilstrækkelig med viden og ressourcer til gennemførelse af projektet.

Bruges bestyrelsen rigtigt?

CL lagde op til en diskussion om bestyrelsens rolle fremadrettet med spørgsmål som:

- hvordan det sikres, at bestyrelsen aktivt understøtter Rysensteens Global Citizenship-strategi med særlig fokus på netværksstrategi og fundraising
- hvordan bestyrelsen kan gå ind og støtte på områder som f.eks PR, politiske kontakter, Hvide Kødby m.v.
- hvordan bestyrelsen kan være mere synlig udadtil

SB påpegede, at det er vigtigt med fokus på det klassiske bestyrelsesarbejde, dvs. hvad er governance, og at det er vigtigt med en klar arbejds- og rollefordeling mellem ledelse og bestyrelse.

FG fremhævede, at der er ledelsen, der er initiativtagende – bestyrelsens rolle er at pege lidt længere frem og være sparringspartner, f.eks. at se på hvad citizenship kommer til at betyde for økonomien, og at det måske er et sundhedstegn at bestyrelsen ikke er så synlig.

LG var enig i disse synspunkter og sagde at "Rysensteens Venner" og Rysensteens bestyrelse ikke må sammenblandes.

PL gav udtryk for, at bestyrelsens opgave er at give sparring og være kritisk – pas på med for meget rygklapperi – at der ikke nødvendigvis var behov for synlighed, men opfordrede alligevel de eksterne bestyrelsesmedlemmer til, ind imellem, at lægge vejen forbi skolen som et godt signal at sende til eleverne.

AO gav eksempler på områder, hvor bestyrelsen har spillet en vigtig rolle, f.eks. omkring Hvide Kødby og Citizenship, der som idé blev plantet på bestyrelsesseminaret 2010, ligesom det også er bestyrelsen, der har krævet tydelige resultater fra Kompetenceudviklingsprogrammet.

SB anså at bestyrelsen i første række skal tage ansvar for at kerneydelsen bliver så god som mulig. Derefter kan vi se, hvad der bliver tilovers til sparring. Bestyrelsen skal ikke gå på barrikaderne, men være loyale som Folketingets lokale repræsentant og så i øvrigt diskutere de helhedskonsekvenser og balanceproblemer, som ledelsens strategi kan give anledning til. Bestyrelsen skal ikke bruge tid på detaljerne i økonomien, men diskutere om økonomien bruges fornuftigt i forhold til strategien, men vi mangler baggrunden for at tage disse diskussioner.

GT orienterede om, at bestyrelsen tilbage i 2006 blev etableret/konstrueret med udgangspunkt i understøttelse af økonomisk viden. Med overgangen fra den midlertidige bestyrelse i 2006 til den nuværende bestyrelse fra 2007 har der været mere fokus på at hverve medlemmer, der kan medvirke til at drøfte profil og pædagogik. GT understregede sin taknemmelighed over bestyrelsens sparring på strategi, profil og pædagogik.

Formanden konstaterede, at bestyrelsen har et professionelt governanceprincip, hvor det er ledelsen, der udfører det daglige arbejde og bestyrelsen, der udstikker de overordnede retningslinjer, men at ressourcerne i bestyrelsen også kan bruges til at gøre noget ekstra, mere proaktivt for at støtte Rysensteen, herunder at styrke eksterne relationer, kontakt til fonde mv.

LQ gav udtryk for sympati for dette, men sagde, at det er vigtigt at bestyrelsen har en vis professionel afstand, der skal sikre god governance.

Bestyrelsen drøftede problemstillingen med fundraising - herunder, at midler herfra er midlertidige og ikke kan bruges til drift. GT sagde hertil, at der er et stort udviklingspotentiale i Global Citizenship, der kan søges midler til.

Formanden sammenfattede, at vi har en bestyrelse, der føler sig ansvarlig for et godt gymnasium og hvis primære opgave er god governance. BL og CL vil sammen med ledelsen sørge for at der bliver fulgt op på de råd og anbefalinger, der blev drøftet på seminaret i dag.

Afslutningsvis takkede BL for en god dag

Næste møde:

Mandag d. 26. marts kl. 16.30

Ref.: KE